

مقدمه:

انسولین چیست؟

انسولین هورمونی است که به سلول های بدن کمک میکند تا از گلوکز (قند) برای تولید انرژی استفاده کند.

در دیابت نوع یک: بدن انسولین تولید نمی کند.

در دیابت نوع دو: بدن انسولین تولید میکند ولی نمیتواند به درستی از آن استفاده کند، این موضوع باعث میشود که لوزالمعده نتواند انسولین مورد نیاز بدن را تولید کند.

معمولا بیماری دیابت با رژیم غذایی مناسب، ورزش، درمان دارویی (خوراکی و یا تزریق انسولین) کنترل میشود.

بیماران مبتلا به دیابت نوع یک، لازم است برای ادامه ی زندگی انسولین تزریق کنند و بهتر است که خودشان نحوه ی تزریق را یاد بگیرند.

نکات مهم در رابطه با نگهداری و مصرف انسولین

انسولین جدید و باز نشده در یخچال نگهداری شود.

قلم باز شده نیاز به نگهداری در یخچال ندارد و میتوان در دمای اتاق و دور از نور مستقیم خورشید و حرارت نگهداری کرد.

انسولین نباید فریز شود و یا در دمای بالای ۳۰ درجه نگهداری شود چرا که روی عملکرد و توانایی انسولین اثر میگذارد.

از تکان دادن زیاد انسولین پرهیز گردد.

انسولین قلمی را با هیچ انسولین دیگر مخلوط نکنید.

قبل از مصرف انسولین، شیشه ی آن بدرستی بررسی شود که ذرات خارجی در آن نباشد و یخ زده نباشد.

قلم باز شده را بیش از ۳۰ روز استفاده نکنید.

انسولین بعد از گذشتن تاریخ انقضاء نباید استفاده شود.

انواع انسولین قلمی

به طور کلی انواع قلم های انسولین شامل دو نوع: یکبار مصرف و چند بار مصرف هستند.

۱_ قلم انسولین یکبار مصرف: قلم های یکبار مصرف کارتریج از قبل پر شده است. پس از اتمام انسولین داخل کارتریج، قلم انسولین دور انداخته می شود و قابل استفاده نیست.

۲_ قلم انسولین چندبار مصرف: این قلم ها از کارتریج های آماده ی انسولین استفاده می کنند. زمانی که انسولین تمام شود، کارتریج جدید انسولین در قلم جایگذاری میشود.

انسولین های قلمی بر اساس طول مدت اثر آنها:

۱- انسولین نوومیکس (قلم سورمه ای)

۲- انسولین لانتوس یا گلارژین (قلم طوسی / بنفش کم رنگ)

۳- انسولید اسپارت یا نوورپید (قلم سورمه ای / نارنجی)

۴- انسولین اپیدرا یا گلولیزین (قلم آبی رنگ)

۵- انسولین لیسپروبا هومولوگ (طوسی / قرمز)

۶- انسولین لومیر (آبی / سبز)

۷- انسولین توژیو (طوسی / سبز)

۸- انسولین دگلودگ یا Tresiba (سبز / سورمه ای)

نحوه ی تزریق انسولین قلمی

قلم را نیم ساعت قبل از تزریق از یخچال خارج نمایید، تزریق انسولین سرد، دردناک می باشد

تزریق باید با دستان پاکیزه و در محل مناسب و تمیز صورت گیرد.

استفاده از الکل در محل تزریق توصیه نمیشود، در صورت استفاده از الکل، اجازه دهید الکل خشک شود.

انگشتان را دور قلم مچ کنید تا محکم نگهداشته شود، شست را روی دکمه ی بالای تزریق بگیرید.

با دست دیگر محل تزریق را کمی چین بدهید. سوزن را به سرعت و به صورت عمود وارد کنید و چین را رها کنید. دکمه ی تخلیه را فشار دهید تا متوقف شود و پنجره ی دارو به صفر برگردد.

مجتمع تخصصی و فوق تخصصی فارابی

آشنایی با انسولین قلمی

دفتر آموزش سلامت

کد شناسه : F-TEP-

تاریخ ابلاغ:

تاریخ بازنگری :

آدرس وب سایت آموزشی بیمارستان:

آموزش-سلامت / farabi.mui.ac.ir

تهیه کننده: الهه طاهری (کارشناس دیابت و فشار خون)

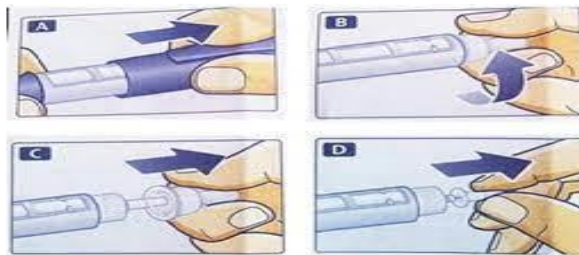
تایید کننده: دکتر محمد حسین فاتحی (متخصص داخلی)

تحت نظارت دفتر آموزش سلامت

*محل تزریق باید مرتباً به صورت چرخشی جابه جا شود، در غیر اینصورت باعث ایجاد تغییرات پوستی و بافت چربی زیر جلدی می گردد.

نحوه ی آماده سازی قلم انسولین

الف- یک سوزن جدید بردارید و پوشش ایمنی آن را جدا کنید. هنگام اتصال سرسوزن، سوزن را صاف نگه دارید.

ب- برای اطمینان از کارکرد صحیح سرسوزن (تست ایمنی):

*یک دوز ۲ واحدی انتخاب نمایید، سپس درپوش روی سوزن را بردارید.

*نوک قلم را به سمت بالا نگه داشته، با نوک انگشت چند ضربه آرام به بخش شیشه ای قلم وارد کنید تا حباب های هوا به سمت بالا منتقل شود.

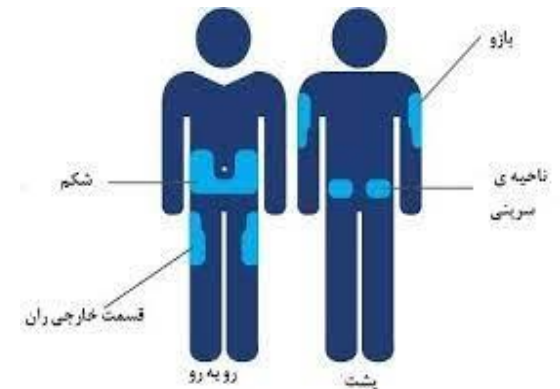
*دکمه ی تزریق را تا انتها بفشارید تا هوا گیری انجام شود. خروج انسولین از سر سوزن را چک کنید.

*در صورت عدم خروج انسولین، باید تست را تا خروج انسولین تکرار نمایید. چنانچه پس از ۳ بار تکرار، انسولین خارج نشد، سر سوزن را با یک سر سوزن جدید تعویض و دوباره امتحان نمایید. بعد از اطمینان از صحت عملکرد قلم، دوز مورد نظر را تنظیم کنید و تزریق را انجام دهید.

۱۰-۵ ثانیه سوزن را داخل بدن نگه دارید تا انسولین پس از تزریق به بیرون نشت نکند. سپس سوزن را به طور مستقیم از بدن خارج کنید و پنبه را روی محل قرار دهید. *محل تزریق را اصلاً ماساژ ندهید.

محل های تزریق انسولین

شکم: در فاصله ی ۵ سانتی متر اطراف ناف (شکم) سریعترین جذب انسولین را دارد.

بازو و ران: قسمت بالای بازو، سطح جلوی و کناری قابل دید رانها (بازو و ران ها جذب متوسط دارند)

باسن: آهسته ترین محل جذب انسولین است و در زمان هایی که نیازمند جذب آهسته هستید محل مناسبی می باشد.